

Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza Sailari eskaera

Dokumentu honen bidez, EAEko irakasle-taldeetako kideen artean maskarak erabiltzeko araudiari buruzko eskaera bat helarazi nahi dizuegu.

Azken egunotan Hezkuntza Saileko Prebentzio Zerbitzutik ikastetxeetara bidaltzen ari den gutunaren berri izan degu. Gutun horretan, irailaren 17ko data duen dokumentu bat erantsi da, irakasleen artean maskarak erabiltzeari buruzko nahitaezko oharrak jasotzen dituena.

Horietan ez dira aipatzen maskara erdi-gardenak, eta maskara horien gainean egin nahi dizuegu eskaera.

Maskara edo musuko erdi-gardenez ari garenean, homologatutako maskara higieniko mota batetaz ari gara (helduen zein hurren artean hain ohikoa den oihalezko maskararen gama berekoa), berrerabilgarria (+50). Beste musuko higieniko batzuek ez bezala, BIOVEST maskarak, adibidez, UNE 0065-2020 espezifikazioa du, bai eta ITEL C-12939 eta CWA 17553-2020 ziurtagiriak ere (Interneten eskuragarri dauden ziurtagiri guztiak kontsultatzea gomendatzen dugu, zeri buruzkoak diren zehazki baieztatzeko).

www.mscbs.gob.es (Espainiako Gobernuko Osasun Ministerioa) eta

<https://www.unicef.es/educa/blog/coronavirus-mascarillas-clase> webgunetatik ateratako informazioaren arabera:

- *Osasun Ministerioak COVID-19 pandemiaren testuinguruan gomendatzen dituen urruntze fisikoko eta garbitasun neurrien osagarri dira maskara higienikoak.*

- *Hiru motatako higiene-maskarak aurkitu ditugu: une 0064 eta 0065 espezifikazioak betetzen dituztenak (BIOVEST maskarak, adibidez), beste espezifikazio batzuk dituzten maskarak (aurreko une 0064 eta 0065 espezifikazioak betetzen ez dituztenak), eta espezifikaziorik gabeko maskarak.*

- Zer maskara mota erabili behar dute umeek?

Maskarak erabiliz gero, haur osasuntsuek adin-tarte bakoitzaren arabera higiene-maskarak erabili behar dituzte.

Hiru neurri daude 3 eta 12 urte bitartekoentzat, adin-tarte bakoitzarekin bat datozenak. Gogoan izan, gainera, garrantzitsua dela heldu batek maskara nola jartzen, erabiltzen eta kentzen den ikuskatzea.

COVID-19 bidez positibo emandako umeek, sintoma edo asintomatiko positiboak dituztenek, ahal dela, UNE espezifikazioa duten maskara higienikoak edo kirurgikoak erabili behar dituzte.

- Zer maskara mota gomendatzen da haurrentzat ikastetxeetan?

Ikastetxeen barruan, osasuntsu dauden haurrentzat gomendatutako maskara higienikoa izango da, eta ahal den guztietan berrerabilgarria.

Zer maskara mota gomendatzen da heldu osasuntsuentzat?

Heldu osasuntsuentzat gomendatzen den maskara mota, nagusiki, maskara higienikoa da.

- Zer maskara mota gomendatzen zaie irakasleei ikastetxeetan?

Maskara higienikoa izango da, laneko arriskuen prebentziorako zerbitzuak adierazi ezean.

EZAUGARRI ETA ONURAK

Jarraian, aipatu dugun musuko erdigardenen ezaugarriak eta onurak zehaztuko ditugu:

- Ehun bereziki arin eta erdigardenez eginda daude, eta arnasgarritasun handiagoa ematen dute.
 - Ezpainak irakurtzea eta aurpegi-adierazpenak bistaratzea errazten dute. Horregatik, oso lagungarriak dira hitzezko zein hitzik gabeko komunikazioa behar bezala garatzeko.
 - Ahotza argiago igortzen da eta modu naturalagoan jasotzen da. Beraz, ahozko komunikazio erreala eta arinagoa lortzen laguntzen dute.
 - Haren erabilerak ongizate fisikoa eta emozionala lortzen laguntzen du. Haurren eta nerabeen kasuan, funtsezko elementua da garapen psikosozial egokira hurbiltzeko, bestela blokeatu egiten baita.
 - Bakterioen iragazketaren eraginkortasun handia (+% 91).
- Aerosolen aurkako babesaren eraginkortasun handia (+% 96 eta +% 95 partikulen aurka).
- Maskara segurua eta ingurumenarekiko arduratsua. Osagai kaltegarri edo toxikorik gabea.

ONDORIOAK:

- Badakigu irakasleek maskara etengabe erabiltzeak euren aurpegia behar bezala ez ikustea dakarrela eta horrek argi eta garbi zailtzen dutela beren hezkuntza-lana. Ukaezina da hezkuntza-etapa guztietan, batez ere haur eta lehen hezkuntzan, hizkuntza bete-betean garatzen ari dela, bai hitzezkoa (ahozko komunikazioa), bai hitzik gabekoa (keinuak, gogo-aldarteak atzematea, emozioak, enpatia garatzea, etab.), eta beren nortasuna bete-betean garatzen ari direla, inguratzen dituen munduarekin eta gainerakoekin lotuta. Prozesu hori modu egokian eta bermeekin egiteko, ezinbestekoa da aurpegiaren ikuspegia ez baldintzatzea.
- Gainera, irakasleek adierazpena ikusten uzten ez duten eta hitz egiten dena garbi entzutea eragozten duten maskarak erabili behar izateak kalte larria eragiten die euskaraz ez dakiten eta hizkuntza hori ikasteko prozesuan dauden ikasleen segmentuei. 2 eta 5 urte bitartean, hizkuntza eskuratzeko oinarriak finkatzen diren etapan, euskara ikasteko eskubidea oztopatzen, eta kasu askotan, galeratzen ari zaie ikasle hoiei, bereziki beste herrialde batzuetatik etorritako familietatik datozen eta euskaran gure gizartean integratzeko oinarritzko tresna duten ikasleen zati horri. Beraz, mota horretako maskarak nahitaez erabiltzeko araudi horrek eragin zuzena du euskal hezkuntza-sisteman, berau diskriminatzailea eta bereizlea bilakatuz.

- Aipamen berezia egin behar diegu, halaber, hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleei. Beraien kasuan, espresioa ikusten uzten ez duten maskarak derrigorrezkoak izatea ulertezina iruditzen zaigu. Ildo horretan, Valentziako Erkidegoak abian jarri du EZBei (unitate espezifikoa dituzten ikastetxe arruntei eta entzumen-galera duten ikasleei) eta HPKei (hezkuntza bereziko zentroei) maskara erdigardenak bidaltzeko prozesua. Oso ekimen positiboa da, eta esteka honetan partekatzen dugu:
https://www.gva.es/es/inicio/area_de_prensa/not_detalle_area_prensa? Id = 902198.
- Zorionez, gaur egun EAEko ikastetxeetako esperientzia eta haurren kutsatze-dinamikei buruzko ezagutza irailaren 17koa baino askoz handiagoa da, orduan idatzi baitzen araudi hori. Gaur, hiru hilabete geroago, ikusi dugu ikastetxeetan kutsatze-tasak bereziki txikiak direla. Hori berresten dute zuen sailak erabiltzen dituen datuek, ikasgelak eta ikastetxeak itxi eta konfinatzeari dagokionez. Gainera, ziur dakigu eskolek ez dutela birusa hedatzeko bitarteko arriskutsuagorik osatzen antzeko biztanleria-dentsitateak dituzten lanbide- edo aisialdi-inguruneek baino. Hala ere, irakasleek eta gure seme-alabek jasotzen dituzten neurriak aipatutako beste ingurune horietan baino askoz ere zurrunagoak dira. Horren adibide bat da esamoldea ikusten uzten ez duten maskarak erabiltzea derrigorrezkoa dela, lantokietan eta aisialdian erdi-gardenak erabiltzea baimentzen denean, lehen aipatu dugun bezala higieniko gisa homologatuta baitaude.

ESKAERA

Guzti honengatik, maskarak erabiltzeari buruz indarrean dauden jarraibideak egungo egoerara eta jakintzara egokitzeko eskatzen dugu, ikasleen eta irakasleen arriskuen eta premien eta eskubideen arteko proportzionaltasun egokia bilatuz, eta hala nahi duten irakasleek beren hezkuntza-lanean maskara erdi-gardenak erabiltzeko aukera izan dezaten.

Amaitzeko, onartzen dugu ez dela lan erraza COVID-19 testuinguru honetan erabakiak hartzea. Hala ere, adingabeen ongizate integralean erantzukizunez jokatzeko guztion ardura da, etapa honetan, helduaroan osasun integral ezin hobea lortzeko oinarriak ezartzen baitira.

"Ez da bizitza ahal bezain seguru egin behar, behar bezain seguru baizik. Norberak neurri batzuk erabakitzen dituenean, horien proportzionaltasuna aztertu behar du, eta oso kontziente izan behar du, babesetik pasatuz gero, babes horrek berak, haurrek eta gure gizarteak luzaroan ordainduko dituzten albo-ondorioak izan ditzaketela " HEIKE FREIRE

